

Oy Apotti Ab osakkaaksi liittyminen

Yhtymähallitus 25.02.2020 § 22

Perusturvakuntayhtymä Karviaisen asiakas- ja potilastietojärjestelmät

Perusturvakuntayhtymä Karviaisella (myöhemmin Karviainen) on tällä hetkellä käytössään kolme asiakas-/potilastietojärjestelmää. Terveystietojärjestelmä Pegasos (887 käyttäjää, sisältää myös sosiaalipalveluista ikäihmisten sosiaalityön, kasvatus- ja perheneuvonnan, nuorisoaseman ja päihdehuollon palvelut), sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä ProConsona (102 käyttäjää) ja suunterveydenhuollon potilastietojärjestelmä Winhit (71, käyttäjää). Nykyiset järjestelmät on otettu käyttöön 1990-luvulla ja koostuvat eri osa-alueista, joista tiedot eivät välity osiosta toiseen edes saman tietojärjestelmän sisällä. Ohjelmien tiedot sijaitsevat eri tietokannoissa ja niiden ristiin käyttäminen vaatii asiayhteyden ja asiakkaan/potilaan suostumuksen lisäksi käyttäjätunnukset sekä lisenssit jokaiseen järjestelmään erikseen.

Pegasoksen ja Proconsonan järjestelmätoimittaja CGI on ilmoittanut, että tietojärjestelmien kehitystyö jatkuu ja on mahdollista luoda yhteyksiä järjestelmien välille, jolloin perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon tietojärjestelmistä tulee yksi kokonaisuus. Suunterveydenhuollon tietojärjestelmä jäisi vielä omaksi erilliseksi tietojärjestelmäksi.

Yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelu

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS), Helsinki, Vantaa, Kirkkonummi, Kauniainen, Kerava ja Tuusula ovat hankkineet yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelun (Apotti). Hanketta varten on yhteistyösopimuksella perustettu hankintayksiköiden muodostama hankintarengas. Hankintayksiköitä ovat edellä mainitut kunnat, HUS ja KL-Kuntahankinnat Oy. KL-Kuntahankinnat Oy:n osalta hankinta on hankintalain mukainen puutejärjestely. KL- Kuntahankinnat Oy:n mukaantulon tarkoituksena oli mahdollistaa hankintarengaan ulkopuolisten HUS- alueen kuntien myöhempi mukaantulo yhteiseen järjestelmään ilman uudelleen kilpailutusta.

Hankintarengas on kilpailuttanut palvelun ja toteuttajaksi on valittu Epic (=Epic Systems Corporation). Hankintaan liittyy hankintayksikkökohtaiset hankintapäätökset, jonka ovat tehneet Kauniainen 3.9.2015, Kirkkonummi 7.9.2015, Helsinki 16.9.2015, HUS 21.9.2015, Vantaa 19.10.2015, Tuusula 27.6.2016 ja Kerava 27.11.2018.

Uuden omistajan liittyminen tapahtuu suunnatulla osakeannilla. Uuden omistajan liittyessä yhtiöön kaikkien vanhojen omistajien omistusosuudet pienenevät samassa suhteessa. Järjestelyssä Karkkilan osuus yhtiöstä olisi 0,6 %, joka käsittää 6 osaketta merkintähinnaltaan 23 459 euroa/osake (yhteensä 140 755 eur) ja Vihdin osuus yhtiöstä olisi 1,7 %, joka käsittää 18 osaketta merkintähinnaltaan 23 459 euroa/osake (yhteensä 422 264 eur).

Karviaisen selvitys Apottiin liittymisestä ja kilpailutusvaihtoehdosta

Karviainen on selvittänyt Apottiin liittymisen vaihtoehdon sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuuteen liittyvän kilpailutusvaihtoehdon vaatimuksineen, kustannuksineen, hyötyineen sekä riskeineen päätöksenteon tueksi. Asioita on esitelty kuntayhtymän hallitukselle.

Karviainen ei voi liittyä Apotin osakkaaksi, koska liittyminen edellyttäisi omavelkaista takausta yhtiölle mihin Karviaisen pääoma ei riitä. Karviaisen oman pääoman ollessa suhteellisen pieni, omavelkaisen takauksen realisoituminen vaarantaisi kuntayhtymän toiminnan. Karviaisen jäsenkuntien Karkkilan ja Vihdin on mahdollisuus liittyä Oy Apotti Ab osakkaaksi ja siten Apotti-hankkeeseen näiden päätösten jälkeen 20.4.2020 mennessä. Käytännössä Apottijärjestelmän käyttöönottoajaksi muodostuisi arviolta tällöin vuosi 2022.

Keskeisin hyöty liittymisestä hankintarenkaaseen

Apotin myötä kuntalaiset saavat yhtenäiset sähköiset palvelut, ammattilaisille tarjotaan uuden sukupolven työvälineet. Yhtenäinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä mahdollistaa nykyistä paremmin toimintaprosessien ja asiakkaan palveluketjun kehittämisen. Apottihanke on kustannuksiltaan linjassa muiden vastaavien hankkeiden kanssa. Valmiiksi kilpailutettu ja toiminnan tarpeisiin optimoitu kokonaisuus on käyttöönotettavissa 2022. Maailman johtavien sairaaloiden (HIMMS taso 7) käyttämä järjestelmäkokonaisuus tarjoaa merkittävän tuottavuushyppäyksen ja mahdollistaa täydellisen soteintegraation (So+Te+ESH+Sth) toteuttamisen nykyiseen kokonaisuuteen verrattuna.

Liittymisprosessi

Apottiin liityttäessä Karkkilan kaupungin ja Vihdin kunnan tulee tehdä päätökset omissa luottamuselimissään, toteuttaa hakuprosessi Apottiin liittymiseksi sekä aloittaa laajennetun Apotti-organisaationsa rakentaminen. Karviaisen yhtymähallitus sekä Karkkilan ja Vihdin valtuustot hyväksyvät liittymisprosessin valmistelun ja etenemisen. Liittymisprosessin valmisteluun kuuluvat neuvottelut Apotin hanketoimiston kanssa, neuvottelut KL-Kuntahankintojen kanssa liittymisestä hankintarenkaaseen, sopimusneuvottelut Oy Apotti Ab:n kanssa ja hakemuksen jättäminen.

Apotti-yhtiön hallitukselle

Mahdollisen liittymispäätöksen myötä Karkkila ja Vihti liittyvät osakkaaksi Oy Apotti Ab:hen, joka on Helsingin, Vantaan, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Tuusulan ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin yhdessä omistama yhtiö. Karkkilan kaupunki ja Vihdin kunta toimisivat Apotti-hankkeessa kolmessa roolissa – yhtiön omistajana, kehityshankkeen resurssien tarjoajana ja tietojärjestelmäpalveluiden asiakkaana kuten muutkin Oy Apotti Ab:n osakkaat.

Liittymisprosessiin kuuluu myös Apottiin kuuluvien sitoumusten hyväksyminen (liittyminen, rahoitus, resurssit), sekä liittymisen vahvistaminen osakas-, tilaaja- ja resurssisopimuksen allekirjoituksella. Vihdin kunnanvaltuuston ja Karkkilan kaupunginvaltuustojen tulee hyväksyä Apottiin liittyvät sitoumukset maaliskuussa 2020 ja mahdollinen

liittyminen voidaan vahvistaa Oy Apotti Ab:n yhtiökokouksessa maaliskuuhuhtikuussa 2020.

Rahoitus sekä Karkkilan ja Vihdin rooli Oy Apotti Ab:ssa
Omistajana Karkkilan osuus yhtiön osakekannasta olisi alustavan arvion mukaan kapitaatioperusteella 0,6 % (6/1070 osaketta) ja Vihdin osuus yhtiön osakekannasta taas 1,7 % (18/1070 osaketta). Tässä arvioissa omistusosuudesta ei ole huomioitu mahdollisia muita uusia osakkaita. Uuden omistajan liittyessä yhtiöön kaikkien vanhojen omistajien omistusosuudet pienenevät samassa suhteessa.

Karkkila ja Vihti takaavat Apotti-yhtiön lainoja sekä rahoittavat yhtiön toteutuksen aikaista liiketoimintaa oman pääoman ja sijoitetun vapaan pääoman avulla. Karkkila ja Vihti sitoutuvat muiden osakkaiden kanssa rahoittamaan järjestelmän toteutusvaiheen. Karkkila ja Vihti osallistuvat yhtiön päätöksentekoon hallitustyöskentelyn ja yhtiökokouksen (osakkeiden painoarvolla) kautta.

Osakassopimus on voimassa aluksi 10 vuoden määräajan hankintasopimuksen allekirjoituksesta jonka jälkeen toistaiseksi yhden (1) vuoden irtisanomisajalla. Resurssien tarjoajana Karkkila ja Vihti tarjoavat Apotti-yhtiön käyttöön henkilöstöresursseja erillisen resurssisopimuksen mukaan joko määräaikaisiin tai toistaiseksi voimassa olevien työsopimuksin. Tarjottavien resurssien määrä sovitaan tapauskohtaisesti Karkkila ja Vihti oman resurssitilanteen mukaan. Apotti-yhtiö vastaa näiden resurssien kustannuksista resurssisopimuksessa sovittujen käytäntöjen mukaisesti.

Lisäksi Karkkila ja Vihti nimeävät (esimerkiksi) omaan organisaationsa hankepääällikön, tarvittavan määrän teknisiä ja toiminnallisia asiantuntijoita sekä aihealueasiantuntijoita. Karkkila ja Vihti vastaavat näiden resurssien kustannuksista, tai vastaavat henkilöt nimetään Karviaisen toimesta.

Asiakkaana Karkkila ja Vihti toimivat Apotti-yhtiön asiakkaana ostaen yhtiöltä asiakas- ja potilastietojärjestelmän toteutukseen, käyttöönottoon ja ylläpitoon liittyviä palveluita. Karkkila ja Vihti saavat yhtiön asiakkaana käyttöönsä Apotti-järjestelmän. Karkkila ja Vihti maksavat asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelusta palvelumaksuja, joilla Apotti-yhtiö lyhentää osakkaiden takaamia lainoja ja rahoittaa yhtiön juoksevia kuluja omakustannuseriaaalla.

Kustannukset

Kokonaisuutena Apotin kymmenen (10) vuoden kustannusten arvioidaan olevan Karkkilan ja Vihdin osalta 18,351 miljoonaa euroa. Tämä jakautuu vuosille 2020 – 2029 liitteeseen 1 sisältyvän 10 v maksuarvion mukaisesti.

Kustannukset muodostuvat vuosittaisista käyttökustannuksista (10 vuodessa 7 665 000 euroa) sekä alla olevassa taulukossa esitetyistä liittymiseen liittyvistä (10 686 113 euroa) eristä:

	Karkkila	Vihti
Osakkeen merkintä	140 755	422 264
Liittymismaksu	382 612	1 147 836
Liittymisvuoden hallinto-	268 069	1 072 277

ja ylläpito		
Investoinnit	1 813 075	5 439 225
Yhteensä	2 604 511	8 081 602

Liittymiseen liittyvät erät voidaan maksaa tasaerinä seitsemän vuoden aikana, jonka jälkeen maksetaan vain järjestelmän käytöstä.

Muiden kuntien mahdolliset liittymiset pienentävät Karkkilan ja Vihdin osuutta Apotin kustannuksista liittymiseen liittyvien erien osalta. Käyttökustannukset eivät ole riippuvaisia muiden kuntien liittymisistä, vaan siitä minkä verran Karviaisissa on järjestelmässä käyttäjiä.

Vertailuna nykyisten järjestelmien käyttökustannuksiin Apotin kustannukset ovat samalla tasolla, ero tulee järjestelmän rakentamiskustannuksista.

Lainojen takaaminen

Uuden osakkaan on otettava vastattavakseen omistusosuuttaan vastaava osuus Apotti-yhtiön ottamista lainoista ja niiden takauksista. Yhtiön toiminta rahoitetaan pääosin pitkäaikaisilla lainoilla vuoteen 2020 asti. Vuosien 2016–2020 välillä lainojen osuuden arvioidaan kattavan n. 90 % yhtiön rahoitustarpeesta. Lainojen lyhennykset aloitetaan rahoituslaskelman mukaisesti vuonna 2020. Yhtiön osakkaat ovat yhtiön perustamisen yhteydessä päättäneet yhtiön tarvitsemien lainojen takaamisesta omistusosuuksiensa suhteessa.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan rahoittamiseksi on välttämätöntä, että kukin osakas myöntää yhtiölle omistusosuuttaan vastaavan omavelkaisen takauksen, koska yhtiöllä ei ole ulkopuolisten rahoittajien näkökulmasta vakuusarvoista varallisuutta. Koska lopullinen kokonaislainamäärä saattaa hieman kasvaa alustavista laskelmista, on tarkoituksenmukaista, että Karkkilan omavelkainen takaus myönnetään enimmillään 1,6 miljoonan euron suuruisena kuitenkin niin, ettei omavelkainen takaus koskaan ylitä Karkkilan omistusprosentin (liittymishetkellä 0,6 %) mukaista osuutta yhtiön kokonaislainamäärästä tai yksittäisistä lainoista, ja Vihdin omavelkainen takaus myönnetään enimmillään 4,74 miljoonan euron suuruisena kuitenkin niin, ettei omavelkainen takaus koskaan ylitä Vihdin omistusprosentin (liittymishetkellä 1,7 %) mukaista osuutta yhtiön kokonaislainamäärästä tai yksittäisistä lainoista. Tämän mukaisesti uusien osakkaiden tulee myöntää omistusosuuttaan vastaava takaus, missä yhteydessä tapahtuu muiden osakkaiden takausosuuksien tarkistaminen.

Oy Apotti Ab:n palvelutuotanto on osalla osakkaista tuotannossa ja muille järjestelmää kehitetään kunkin osakkaan käyttöön otton edellyttämällä tavalla. Palvelutuotannosta ja järjestelmäkehityksestä aiheutuu merkittäviä kustannuksia, jotka toimittajat laskuttavat sopimusten mukaisesti Oy Apotti Ab:ltä ja Oy Apotti Ab edelleen omilta asiakkailtaan. Eriaikaisista laskutus- ja maksuaikatauluista johtuen voi tulla tarvetta lyhytaikaisen ulkopuolisen rahoituksen käyttämiseen rahoituksen toimivuuden ja joustavuuden varmistamiseksi. Yritystodistusten käyttäminen on varsin yleinen käytäntö lyhytaikaisen rahoituksen turvaamiseen. Se vastaa rahoitusinstrumenttina kunnissa käytettyä kuntatodistusta, ja on nykyisessä markkinatilanteessa nopea ja varsin edullinen tapa rahoituksen järjestämiseen lyhyellä aikajänteellä.

Yritystodistusten käyttäminen yhtiön lyhytaikaiseen rahoitukseen enintään 60 miljoonan euron arvosta on hyväksytty Oy Apotti Ab:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 19.12.2019.

Yhteenveto

Olemassa olevan tiedon varassa eri järjestelmien tuottavuuspotentiaalia on mahdotonta yksiselitteisesti arvioida ja vertailla. Sekä Apottiin että olemassa oleviin järjestelmiin sisältyy riskejä niin järjestelmien toimivuuden, kehittymisen kuin kustannustenkin osalta. Apotti kuntien omistamana yhteisenä yhtiönä tarjoaa rakenteelliset mahdollisuudet kehittää järjestelmää tulevaisuudessa tarpeita vastaavasti, sekä sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän uudistamisessa alustan kuntien väliselle yhteistyölle myös erikoissairaanhoidon suuntaan.

Valmistelija:
Timo Turunen, Eero Aitkoski

Kuntayhtymän johtajan ehdotus:

Yhtymähallitus esittää

Karkkilan kaupungin valtuustolle, että

1. Valtuusto myöntää Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten enintään 1,597 miljoonan euron määräisen omavelkaisen takauksen osa yhtiön yhteensä 280 miljoonan euron suuruista rahoitusjärjestelyä, yhtiön järjestelmähankintaa varten nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka.

Takausjärjestelyt tulee toteuttaa siten, ettei Karkkilan kaupungin omavelkainen takaus koskaan ylitä omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/järjestelyistä.

Oy Apotti Ab on pantannut omistajien omavelkaisten takauksien vastavakuudeksi yritys kiinnityksen (Oy Apotti Ab, 2699989-5) vakuusarvoltaan 162,7 miljoonaa euroa, joka on jaettu omistajittain omistusosuuksien suhteessa.

Karkkilan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, jossa yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan Uudenmaan erillisselvityksen/palvelurakenneuudistuksen seurauksena muuttuu.

Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan yhtiön omistuspohjaan tai toiminnan tarkoitukseen liittyvien muutosten toteutuessa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan

takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

2. Valtuusto hyväksyy Oy Apotti Ab:n yhtiökokouksen päätöksellä yritystodistusten käyttämisen enintään 60 miljoonan euron arvosta yhtiön lyhytaikaisen rahoituksen järjestämiseen
3. Merkitä kuusi (6) Oy Apotti Ab:n osaketta yhteensä 140 755 euron merkintähinnasta liitteen 1 laskelman mukaisesti
4. Pääomittaa Oy Apotti Ab:tä liittymismaksulla 2 463 756 euroa (maksu jakautuu vuosille 2022-2028) liitteenä 1 olevan laskelman mukaisesti sisältäen liittymishetkeen mennessä kertyneen Karkkilan kaupungin osuuden yhtiöön aiemmin liittyneiden osakkaiden maksamista kustannuksista
5. Pääomittaa Oy Apotti Ab:tä osana rahoitusjärjestelyä vuoden 2020 SVOP-maksulla 43 797 euroa
6. Hyväksyä liitteenä 3 olevan liittymis- ja merkintäsopimuksen, osakassopimuksen, tilaajasopimuksen ja resurssisopimuksen Karkkilaa sitovaksi

Vihdin kunnanvaltuustolle, että

1. Valtuusto myöntää Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten enintään 4,737 miljoonan euron määräisen omavelkaisen takauksen osa yhtiön yhteensä 280 miljoonan euron suuruista rahoitusjärjestelyä, yhtiön järjestelmähankintaa varten nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka.

Takausjärjestelyt tulee toteuttaa siten, ettei Vihdin kunnan omavelkainen takaus koskaan ylitä omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/järjestelyistä.

Oy Apotti Ab on pantannut omistajien omavelkaisten takauksien vastavakuudeksi yritys kiinnityksen (Oy Apotti Ab, 2699989-5) vakuusarvoltaan 162,7 miljoonaa euroa, joka on jaettu omistajittain omistusosuuksien suhteessa.

Vihdin kunta pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, jossa yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan Uudenmaan erillisselvityksen/palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuu.

Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan yhtiön omistuspohjaan tai toiminnan tarkoitukseen liittyvien muutosten toteutuessa periä vuosittain

vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

2. Valtuusto hyväksyy Oy Apotti Ab:n yhtiökokouksen päätöksellä yritystodistusten käyttämisen enintään 60 miljoonan euron arvosta yhtiön lyhytaikaisen rahoituksen järjestämiseen
3. Merkitä kahdeksantoista (18) Oy Apotti Ab:n osaketta yhteensä 422 264 euron merkintähinnasta liitteen 1 laskelman mukaisesti
4. Pääomittaa Oy Apotti Ab:tä liittymismaksulla 7 659 338 euroa (maksu jakautuu vuosille 2022-2028) liitteenä 1 olevan laskelman mukaisesti sisältäen liittymishetkeen mennessä kertyneen Vihdin kunnan osuuden yhtiöön aiemmin liittyneiden osakkaiden maksamista kustannuksista
5. Pääomittaa Oy Apotti Ab:tä osana rahoitusjärjestelyä vuoden 2020 SVOP-maksulla 131 391 euroa
6. Hyväksyä liitteenä 3 olevan liittymis- ja merkintäsopimuksen, osakassopimuksen, tilaajasopimuksen ja resurssisopimuksen Vihtiä sitovaksi

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Vihdissä 27.2.2020

Satu Höglund
pöytäkirjanpitäjä